

Delegacija
Evropske
komisije
u BiH

EU Newsletter

U ovom broju donosimo:

Turizam -ekonomska mogućnost BiH

Nova faza reformi u stručnom obrazovanju i obuci

Pregled sektora - Demokratija i ljudska prava

I uz mala sredstva, zalaganje i kreativnost, moguće je učiniti mnogo za zaštitu okoline

Uručenje prijedloga Zakona o vodama u BiH

Održan je peti sastanak Konsultativne radne grupe u Sarajevu

Komesar Rehn čestitao premijeru Terziću

Regionalne perspektive Program "Susjedstvo"

Uskoro novi Euro info korespondentni centar

Podrška turizmu - ekonomska mogućnost BiH

- Rezultat novog projekta, koji je finansirala Evropska unija, je dvojezični, interaktivni, on-line turistički vodič kroz Bosnu i Hercegovinu.
- Jedan od sedam tekućih projekata za podršku turizmu.
- Dalja podrška za razvoj "sektora turizma" - 3 miliona eura - Poziv za podnošenje prijedloga projekata otvoren do 17. maja/svibnja.

Uručenje prijedloga Zakona o vodama u BiH

U proteklih 14 mjeseci pripremljeni novi usklađeni entitetski zakoni

- Pokrenut proces institucionalne reforme sektora voda.
- Bliska saradnja Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini i Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine, Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Federacije BiH, Ministarstva prostornog uređenja i okoliša Federacije BiH, Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Ministarstva za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske.

Turizam -ekonombska mogućnost BiH

Interaktivni on-line turistički vodič kroz BiH

Turistička zajednica Federacije BiH je, 16. februara/veljače 2005. godine, organizovala konferenciju za medije kako bi označila početak jednogodišnjeg projekta, koji finansira Evropska unija, a koji će rezultirati dvojezičnim, interaktivnim, on-line turističkim vodičem kroz Bosnu i Hercegovinu. Ovaj projekat, posebno namijenjen razvoju turizma, jedan je od sedam koji su dobili finansijsku podršku iz drugog kruga poziva za kandidiranje prijedloga projekata EU RED programa. Za ovaj projekat Evropska unija je osigurala 101.065 eura, dok je Turistička zajednica Federacije BiH uložila 30.000 eura u ovaj projekat.

Povodom početka realizacije projekta, ambasador Michael B. Humphreys je izjavio da BiH mora "zgrabititi" ekonombske mogućnosti koje joj se pružaju, od kojih je jedna turizam, i ne gledati u prošlost, već se okrenuti budućnosti. Sa dosta entuzijazma,

ambasador je govorio o velikom broju turističkih atrakcija koje BiH može ponuditi, te je objasnio da Evropska komisija želi podržati projekte koji bi unaprijedili kvalitet raspoloživih usluga, uvećali kvantitet i kvalitet postojećih turističkih atrakcija, i unaprijedili marketing i promociju bh. turizma. Ambasador Humphreys je naglasio da je važan izazov ovog sektora promijeniti imidž BiH u inostranstvu, te da će ovaj projekat igrati ključnu ulogu tako što će učiniti dostupnim širokoj javnosti sve relevantne informacije o turističkoj ponudi BiH.

Dr. Šemsudin Džeko, predsjednik Turističke zajednice F BiH, naglasio je da je turizam globalna industrija koja ima najveći rast i koja neposredno ili posredno zapošljava 1-og od 13 zaposlenih. On je objasnio da BiH ima izvanredan potencijal za razvoj ovog sektora s obzirom na njene prirodne ljepote, ekološke i klimatske različitosti, bogato historijsko i kulturno naslijeđe, i da se nalazi u blizini najvećeg turističkog tržišta. Interaktivni on-line vodič predstaviće cijelo područje BiH i biti će razvijan na osnovu pet

ekonombskih regija koje su uvrđene unutar EU RED programa.

Gosp. Enes Arifhodžić, direktor Turističke zajednice F BiH, istakao je da potencijal i resursi nisu dovoljni, jer ne mogu doseći ciljnu publiku bez odgovarajuće promocije. On je također dodao da se BiH razvijala u proteklim godinama, te da je turizam zabilježio porast od 20% u periodu od 2002. do 2004. godine. Gospodin Arifhodžić je naglasio da je ovaj sektor bio veoma važan ekonomski sektor u periodu prije rata, pa su se stoga turističke zajednice ponovo aktivno angažovale u njegovoj promociji kroz aktivnosti sa svim zainteresiranim, ali i putem komunikacije mas medijima, poput web portala, a sve u cilju postizanja što je moguće većeg uspjeha.

Važna komponenta projekta biće ugovori sa internet pretraživačima kako bi se osiguralo da ova web stranica bude prva adresa koja će se pojavit na ekranu, a na kojoj se mogu potražiti informacije o turizmu.

Web stranica će pružiti informacije i kontakte za različite segmente ponude kao što su eko-turizam, smještaj, transport, itd. Također će ponuditi linkove ponuđača usluga, koji će biti u mogućnosti modificirati svoje informacije, kao što su cijene, a sve to u namjeri da se osigura da su svi detalji budu redovno ažurirani.

Ukupna podrška turizmu

U okviru EU RED (Regionalni ekonomski razvoj) fonda u novembru 2004. godine, Delegacija Evropske komisije je inicirala drugi krug poziva za podnošenje prijedloga projekata posebno namjenjenih turizmu. Odabrano je sedam projekata za finansiranje čija je ukupna vrijednost 600.000 eura. Četiri od pomenutih sedam projekata realizirati će entitetske, kantonalne ili općinske turističke zajednice.

Dalja podrška razvoju turizma

Delegacija Evropske komisije je 17. februara/veljače otvorila i treći poziv za podnošenje projekata u okviru EU RED fonda. Riječ je o projektima sa posebnim naglaskom na razvoj turizma i razvoj sektora malog i srednjeg poduzetništva. Ukupni iznos od 3 miliona eura biće podjeljen u dvije grupe, a svaka od njih naknadno podijeljena na pet regija.

Općine, edukacijski i centri za istraživanje, privredne komore, poslovna udruženja, turističke zajednice i sva druga udruženja i

nevladine organizacije mogu kandidovati svoje projekte kao direktni predlagači ili kao koordinatori projekata.

Visina donacija će se kretati u obimu od 150.000 do 200.000 eura, odnosno 20.000 do 50.000 eura za izradu studija izvodljivosti.

Prijedlozi projekata trebaju biti identificirani u okviru postojećih regionalnih razvojnih strategija i planova. U slučajevima kada je riječ o projektima za razvoj turizma, oni moraju biti u skladu sa sljedećim prioritetima:

- Unaprijeđenje kvalitete usluga dostupnih turistima,
- Uvećanje broja i kvaliteta turističkih atrakcija u BiH,
- Unaprijeđenje turističkog tržišta i plasiranje "turističkih proizvoda".

Krajnji rok za podnošenje prijedloga projekata je 17. maj/svibanj 2005. godine. Za više informacija posjetite web stranicu: www.delbih.cec.eu.int

- Turistička zajednica Tuzlanskog kantona dobila je 95.196 eura za projekat u trajanju od 15 mjeseci pod nazivom "Hljeb i so", koji će kreirati održivi razvojni model baziran na procjeni prirodnog i kulturnog naslijeđa Kantona sa posebnim naglaskom na promociju eko-turizma i proizvodnju organske hrane.
- Turistička zajednica Hercegovačko-neretvanskog kantona dobila je 79.074 eura za projekat u trajanju od 12 mjeseci koji će pripremiti koncept za odgovarajući sistem označavanja turističkih atrakcija.
- Turistički savez Trebinja primio je 95.000 eura za projekat u trajanju od 17 mjeseci koji će katalogizirati raspoložive smještajne kapacitete u cijeloj Hercegovini i osigurati savjetodavne usluge za ove ponuđače.
- Za Zavičajni muzej u Travniku odobreno je 51.690 eura za uspostavu informacijsko-edukacijskog turističkog centra u obnovljenom dijelu Travničke tvrđave. Sredstva će biti utrošena u narednih 12 mjeseci.
- Udrženje FELIX primilo je 89.077 eura za projekat u trajanju od 10 mjeseci koji će podržati i promovirati kulturno i prirodno naslijeđe u selu Lukomir.
- Fondacija Mozaik je primila 84.529 eura za projekat u trajanju od 15 mjeseci pod nazivom "Stazama naslijeđa", koji će povezati zajednice četiri srednjovjekovna grada u Centralnoj Bosni i kreirati održivi program za razvoj turizma.

Nova faza reformi u stručnom obrazovanju i obuci

Novi EU VET II projekat javno je predstavljen 9. februara/ožujka 2005. godine. Gospoda Andre Lys, šef Operacija u Delegaciji Evropske komisije u BiH, Gojko Savanović, ministar za obrazovanje i kulturu Republike Srpske i Zijad Pašić, ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta Federacije BiH obratili su se svim učesnicima prve faze EU VET programa (2002.-2004.) i PHARE VET programa (1998.-2002.).

Tehnički koledž "Aalborg" na čelu je konzorcija tehničkih koledža, uključujući i jedan u Sloveniji - Centar Republike Slovenije, koji realizuje EU VET II program. Ukupni budžet projekta je 2.2 miliona eura, a dodatnih milion eura biti će uloženo u nabavku opreme za oko 25 škola koje učestvuju u programu. Tokom sljedeće dvije godine, projekat će se fokusirati na:

- Razvoj strategije kako bi se unaprijedilo zakonodavstvo koje se odnosi na stručno obrazovanje i obuku (VET).
- Razvoj nastavnih planova i programa i obuke nastavnog kadra za četiri struke: turizam i ugostiteljstvo, šumarstvo i obrada drveta, građevinarstvo i geodezija, te administracija/pravo i menadžment.
- Pregled mogućnosti za obrazovanje odraslih u BiH.

Broj zanimanja u okviru četiri struke bit će racionalisan. Donedavno je bilo 440 usko definisanih zanimanja u BiH. Unutar prvog VET programa, profesije u sektoru poljoprivrede i proizvodnje hrane su racionalisane i reducirane na pet zanimanja za struku, dizajniranih na način koji omogućava horizontalnu i vertikalnu mobilnost (omogućavajući studentima da se preorijentisu na druga zanimanja ili da se nastave obrazovati na univerzitetском nivou za isto zanimanje).

Gosp. Lys je naglasio da će novi projekat biti izgrađen na rezultatima koji su postignuti u proteklim projektima, mijenjajući pri tome parcijalni pilot pristup sistematskom reformom VET sistema, koji će u potpunosti biti u skladu sa Kopenhaškom deklaracijom.

Podrška relevantnih zvaničnika bila je neophodna za uspjeh prethodnog VET projekta, te je ona osigurana i za nastavak saradnje. Ministar Pašić je izjavio da je prva faza VET projekta rezultirala međusobnim razumijevanjem i uspešnom saradnjom, koju se ne može porebiti sa bilo kojom dosadašnjom, dok je ministar Savanović naglasio da je obrazovni sistem Republike Srpske u potpunosti posvećen nastavku pilot reformi koje imaju za posljedicu da se danas u 100 škola u ovom entitetu koristi novi modularni sistem i pored toga što su samo neke od njih aktivno učestovale u proteklom projektu.

VET u EU

Evropska fondacija za obuku (European Training Foundation -ETF) je agencija Evropske unije smještena u Torinu i bavi se razvojem i unaprijeđenjem srednjeg stručnog obrazovanja. I pored toga što su obrazovanje i obuka oblasti u kojima ne postoji obavezujuće zakonodavstvo i za koje je svaka država članica EU odgovorna na svojoj teritoriji, postoji volja za koordinacijom, razmjenom stručnih iskustava i za međusobno približavanje i usmjeravanje ka zajedničkim ciljevima.

U 2002. godini Kopenhaški proces, koji je VET ekvivalent Bolonjskoj deklaraciji, označio je prve korake u širokoj saradnji unutar EU. Njegov je cilj da dosegne Jedinstven evropski okvir (Single European Framework) i Okvir za osiguranje kvalitete (Quality Assurance Framework), kao i da osigura razvoj Evropskog sistema transfera kredita u VET-u.

Lisabonska deklaracija je ustanovila zajedničke ciljeve za 2010. godinu, kao što su smanjenje broja onih koji rano napuštaju školovanje na 10%, uvećanje broja ljudi koji imaju srednje obrazovanje za najmanje 85%, uvećanje broja odraslih koje se obrazuju i obučavaju za najmanje 12,5%, itd.

Pregled sektora - Demokratija i ljudska prava

Finansiranje

U proteklih devet godina, Evropska unija je, kroz različite mehanizme finansiranja, podržala niz projekata koji se odnose na razvoj demokratije i zaštitu ljudskih prava u BiH.

Evropsku inicijativu za demokratiju i ljudska prava (EIDHR) kreirao je Evropski parlament 1994. godine u cilju promocije demokratskih društava u cijelom svijetu, u kojima će postojati stvarna vladavina zakona. Inicijativa djeluje u područjima u kojim nema koncenzusa i odgovarajućih partnera vlastima. Njen zadatak u BiH je, još od 1996. godine, da promovira proces pomirenja, kroz pružanje podrške lokalnim nevladinim organizacijama i univerzitetima, što je i učinjeno putem bespovratnih finansijskih sredstava koja su omogućila realizaciju mikro-projekta. Ugovorima je direktno rukovodila Delegacija Evropske komisije. Trenutno postoji oko četrdeset mikro-projekata ukupne vrijednosti 2.5 miliona eura, a u ovoj godini je predviđeno da se objave tri poziva za podnošenje prijedloga projekata ukupne vrijednosti 2.3 miliona eura. Jedan od poziva je trenutno otvoren.

Veći, makro-projekti su vođeni direktno iz Brisela, i ne postoji tačno utvrđen iznos sredstava koji se dodjeljuje jednoj zemlji za projekte ove vrste, od kojih su neki i regionalnih razmjera. Također postoje projekti posebne namjene za koje nema javnog poziva za podnošenje prijedloga s obzirom da Evropska komisija postiže direktni dogovor sa odgovarajućim

Sa Dejtonskim i Pariškim mirovnim sporazumima, Bosna i Hercegovina je usvojila Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Konvencija datira iz 1950.-e, ali sadrži i pet protokola napisanih između 1952. i 1966. godine. Vijeće Evrope je odgovorno za praćenje njene provedbe u BiH, te je ocijenilo da je "Bosna i Hercegovina, u prve dvije godine, kao članica Vijeća Evrope, napravila spor, ali značajan progres u nastojanjima da bude funkcionalno pluralističko demokratsko društvo u kojem postoji vladavina zakona, te da je država u kojoj se poštuju ljudska prava. Međutim, vrh države treba da pokaže veći stepen političke zrelosti."

partnerom, obično međunarodnim agencijama kao što su Crveni križ/krst ili Međunarodni komitet za nestale osobe.

Sve do 2001. godine, unutar CARDS programa su postojala sredstva za podršku inicijativama u oblasti razvoja civilnog društva. Projekti povratka i rekonstrukcije su, standardno, uključivali neke od mjera pomirenja i reintegracije za povratnike korisnike podrške. CARDS 2004 bio je posljednji program sa sredstvima za podršku procesa povratka i rekonstrukcije. Po okončanju ovog programa, dodatno je odobren 1 milion eura, koji treba osigurati da se nastave slične inicijative u procesu reintegracije.

Mikro-projekti

Vodeći princip mikro-projekta za razvoj demokratije i zaštitu ljudskih prava jeste jačanje civilnog društva i unaprijedivanje mogućnosti nevladinih organizacija da prate progres, ali i moguće kršenje prava u ovom polju.

Određeni projekti koji su finansirani rađeni su

na nivou države, kao što je "Studija o percepciji korupcije" i "Vruća linija za korupciju". Oba projekta je realizovao NVO Transparency International u 2004. godini. Studija je uključivala socioološku, psihološku i ekonomsku analizu korupcije, a rezultirala je kreiranjem prve baze podataka na državnom nivou. Ovaj projekat ne samo da je omogućio građanima da procijene razmjere u kojima je korupcija "pustila korijene" u društvu, nego i da predlože efektivne mjere za borbu protiv nje.

Drugi projekti se odnose na lokalne zajednice, kao što je projekat koji implementira BOSPO Tuzla, a kojim se ulažu napor u promoviranju većeg učešća Roma u radu šest općina na sjeveroistoku Bosne i Hercegovine.

Širenje ključnih poruka razvoja demokratije i ljudskih prava često je predmet podrške. Trenutne aktivnosti su usmjerene na izradu video materijala koji se bavi temom - borba protiv rasizma, a koji će producirati Fondacija za kreativni razvoj iz Sarajeva.

Mnogi NVO-partneri realizovali su različite projekte koje je finansirala Evropska unija i ako se pogleda period od 1996. godine do danas, može se primijetiti da su se kapaciteti ovih organizacija značajno razvili. Neke od organizacija su primile sredstva od drugih donatora i fondacija. Zalaganje i entuzijazam osoblja i volontera nevladinih organizacija osnovni su faktori koji je doprinijeo uspjehu projekata, te je nepresušni izvor motivacije za tim u Delegaciji Evropske komisije.

Izvanredan primjer je ICVA koja se, iako je originalno bila međunarodna nevladina organizacija koja je djelovala kao

Tim (s lijeva na desno):

Gordana Šuvalija, službenik za projekte

Paolo Scialla, koordinator tima

Michael Docherty, šef Odjela za demokratsku stabilizaciju i socijalni razvoj

Edita Kabašaj, sekretarica u Odjelu za demokratsku stabilizaciju i socijalni razvoj
Vladimir Pandurević, službenik za projekte

koordinacijsko tijelo, razvila u 100% domaću organizaciju. U 2004. godini, ICVA je razvila niz pokazatelja za praćenje realizacije Programa strategije za smanjenje siromaštva u BiH (PRSP), i to u poljima obrazovanja, zaštite okoline i zaštite socijalnih prava. Prijedlog ovog projekta naišao je na veliko odobravanje, te su mu dodijeljena sredstva ne samo od Evropske unije, nego i od Švajcarske agencije za razvoj i saradnju. ICVA je, 24. februara/veljače 2005. godine, organizovala konferenciju na kojoj su predstavljeni problemi koji su identifikovani u svakom od sektora. Ovom prilikom je iniciran i dijalog sa vladinim predstavnicima. ICVA je organizovana na način koji joj osigurava potencijal da bude ključni partner u izradi važnih strategija, kao što je razvoj i izrada državnog strategijskog plana.

Prioriteti sektora

Važan zadatak ovog sektora je da se maksimalno unaprijedi proces umrežavanja i koordinacije donatora sa relevantnim

partnerima kao što su CIDA i USAID. Kako bi se zadatak i ostvario, predviđeno je da se donatorska koordinacijska grupa sastaje dva puta mjesечно. OHR je, također, nedavno, inicirao proces okupljanja svih značajnih sudionika civilnog društva u BiH kako bi razmotrili planove i buduće prioritete sektora.

Jedan od mnogih projekata koji se trenutno realizuju a koji će imati značajan uticaj je projekat "Označavanja", koji će biti realizovan u periodu od februara/veljače - maja/svibnja 2005. godine. Vrijednost projekta je 200.000 eura i ovim projektom će se napraviti pregled sektora u kojima je Komisija aktivna, kako bi se utvrdili mogući partneri u nevladinom sektoru na državnom nivou.

Razvoj državnih strategija, koje trenutno ne postoje, također je predmet razmatranja, a dijalog koji se odvija sa značajnim partnerima, kao što su Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Direkcija za evropske integracije, biti će posebno važni u ovom kontekstu.

Trenutno i buduće finansiranje projekata

Trenutno je otvoren poziv za podnošenje prijedloga projekata. Ukupni fond sredstava iznosi 435.000 eura, a rok za podnošenje prijedloga je 4. april 2005. godine. Bespovratna sredstva u vrijednosti od 10.000 do 70.000 eura finansirati će 50 do 90% od ukupne vrijednosti projekata u sljedećim sektorima:

- obrazovanje u oblasti ljudskih prava
- borba protiv mučenja i nekažnjivosti
- borba protiv rasizma i za zaštitu manjina

Sljedeći poziv za podnošenje prijedloga projekata u vrijednosti od 1 milion eura, biće objavljen tokom ljeta, dok će treći poziv u 2005. godini, u vrijednosti od 860.000 eura, biti objavljen krajem godine.

I uz mala sredstva, zalaganje i kreativnost, moguće je učiniti mnogo za zaštitu okoline

Ekološko udruženje "Željeznica" osnovala je 1999. godine grupa ekologiji posvećenih osoba, između ostalih i inžinjera šumarstva i doktora agronomije. Njihov cilj je bio promovirati svijest o potrebi zaštite okoline, inicirati aktivnosti na zaštiti i promovirati važnost nevladinih organizacija u ovom sektoru. Udruženje je realizovalo brojne manje projekte, a prvu veću finansijsku podršku dobilo je od vlade Japana za projekat reciklaže drvnog otpada.

U partnerstvu sa nevladnim organizacijama "Ars" i "Verden", u 2003. godini, "Željeznica" je kandidirala projekat za bespovratna sredstva programa "Unaprijeđenje civilnog društva". Ovo je bila njihova prva kandidatura za sredstva Evropske komisije, koja je i uspjela. "Željeznica" je primila iznos od 149.700 eura za implementaciju mikroprojekta, u trajanju od 14 mjeseci, koji sadrži sljedeće komponente:

- Unaprijeđenje NVO sektora jačanjem kapaciteta civilnog društva i njegove uloge u procesu donošenja odluka u polju zaštite okoline.
- Pregled ekološke situacije u dvije općine u Istočnom Sarajevu, kako bi se utvrdili nivo i vrste zagađenja, glavni zagađivači, erozija tla, itd.
- Izrada ekološke mape i studije područja na osnovu rada na terenu, nalaza stručnjaka i doprinosa građana i lokalnih vlasti.
- Organizovanje kurseva za unaprijeđenje ekološke svijesti i poduzimanje promotivnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Dostava kontejnera za otpatke i postavljanje znakova koji će ukazivati da je riječ o mjestima predviđenim za odlaganje otpada, te promoviranje reciklaže.
- Podrška procesu reciklaže kroz nabavku maštine za mljevenje stakla i aluminijске prese sa kamionom i utovarivačem.
- Uspostava mreže NVO-a u polju ekologije.

Članovi udruženja kažu da im je najteže bilo inicirati promjene u mentalitetu društva vezanom za pitanje zaštite okoline, te da ostaje još puno toga da se učini u vezi sa ovim pitanjem. Također ističu da je kontinuitet neophodan da bi uticaj ovih projekata bio dugoročan, i dodaju da je važan izazov promijeniti poimanje koje vlada kada su u pitanju nevladine organizacije s obzirom da mnogi političari još uvijek izjednačavaju nevladine sa antivladinim organizacijama, dok je njihova stvarna uloga prije svega partnerska s ciljem očuvanja prirodnih resursa i naslijeda.

Uručenje prijedloga Zakona o vodama u BiH

Ambasador Michael B. Humphreys je, 28. februara/veljače 2005. godine, uručio prijedlog Zakona o vodama u BiH čime je stvorena osnova za provođenje institucionalne reforme sektora voda.

Kako bi pripremili nove usklađene entitetske zakone, konsultanti Evropske komisije su, u proteklih 14 mjeseci, blisko saradivali sa Ministarstvom za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine, sa Ministarstvom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Federacije BiH i Ministarstvom prostornog uređenja i okoliša Federacije BiH, te sa Ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Ministarstvom za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske.

Tim povodom ambasador Humphreys je istakao važnost procesa konsultacija koji je obavljen na svim nivoima vlasti te je čestitao na doprinosu lokalnih vlasti u izradi prijedloga Zakona, koji nije bio nametnut 'izvana', nego je rezultat zajedničkog dogovora.

Zakon, koji je u skladu sa zahtjevima Direktive Evropske unije kojom se tretiraju pitanja evropskih voda, biće proslijeden parlamentima i u skladu sa dogовором svih relevantnih ministarstava trebao bi biti usvojen do juna/lipnja 2005. godine.

Pet ministara i njihovih predstavnika složili su se da je važno istaći značaj integralnog pristupa naznačenog u ovom Zakonu, koji tretira ne samo upravljanje vodama nego i zaštitu ovog prirodnog resursa velike važnosti.

Predložena institucionalna reforma podrazumijeva uspostavu četiri agencije za vode i to Agencija za vode vodnog područja sliva rijeke Save za Federaciju BiH i Republiku Srpsku i Agencija za vode vodnog područja Jadranskog mora za Federaciju BiH i Republiku Srpsku. Reformom se uvode i nove metode finansiranja sektora voda i redefinisanje nadležnosti entitetskih, kantonalnih i općinskih vlasti. Integralna komponenta ovog procesa, koji će se odvijati u tri faze i čije je okočanje planirano do 2012. godine pripremom nacrta Plana za upravljanje vodama, su javne konsultacije, kojima se želi osigurati da je javnost upoznata i konsultovana u izradi nacrta Plana za upravljanje vodama.

Pitanje zaštite okoline postati će veoma važno u procesu daljeg približavanja Bosne i Hercegovine evropskim integracijama, te će usvajanje Zakona o vodama biti važna prekretnica u cijelom procesu.

Okvirna Direktiva o vodama Evropske unije (ODV)

Okvirna Direktiva o vodama predstavlja sažetak svih zakona koji se bave zaštitom voda u državama članicama Evropske unije. Direktiva je stupila na snagu 2000. godine, a njene ključne smjernice su:

- 'priznanje' da voda nije komercijalni proizvod kao bilo koji drugi, nego naslijede koje mora biti zaštićeno, čuvano i tretirano kako takvo,
- površinske i podzemne vode su, općenito, resurs koji se obnavlja, ali da bi se obezbijedilo dobro stanje, naročito podzemnih voda, zahtijevaju se brze akcije i dugoročno planiranje stabilnih mjera zaštite,
- primjena ekonomskih principa (poput principa "zagađivač plaća"),
- korištenje ekonomskog pristupa i sredstava (poput analize isplativosti), i
- razmatranje važnosti ekonomskih instrumenta (poput određivanja cijene voda).

Održan je peti sastanak Konsultativne radne grupe u Sarajevu

Konsultativna radna grupa (CTF) održala je 10. i 11. marta/ožujka 2005. godine svoj 5. sastanak u Sarajevu. Gosp. Reinhard Priebe, direktor za Zapadni Balkan Generalne direkcije za proširenje, kopredsjedavio je sastankom zajedno sa direktorom Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, gospodinom Osmanom Topčagićem. Na sastanku su se susreli predstavnici bh. institucija odgovorni za ispunjavanje preporuka iz Studije održivosti.

Tokom sastanka iznesen je zaključak da je Bosna i Hercegovina već postigla napredak u ispunjavanju određenih uvjeta iz Studije održivosti u šesnaest prioritetnih područja kako što su reforma carinskog i poreskog sistema, reforma javne uprave, ljudska prava, azil i migracije, korištenje budžeta i reforma pravosuđa.

Međutim, neka ključna područja mogu biti identificirana kao mogući "kamen spoticanja" za početak pregovora o

potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Prvo je saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu. Gospodin Priebe je izjavio da bh. vlasti moraju ozbiljno shvatiti svoje međunarodne obaveze i pokazati spremnost da izruče pojedince osumnjičene za ratne zločine. Drugi ključni zadatak je reforma policije. Konkretni koraci, vezano za ovo pitanje, kao i druge preporuke iz Studije izvodljivosti, moraju biti poduzeti u narednim sedmlicama kako bi se otklonile ove slabosti.

Po prvi put, na sastanku se održala i diskusija o ukidanju viznog režima. Progres je načinjen u određenim važnim pitanjima, iako još uvijek nije moguće razviti 'mapu puta' za potpunu liberalizaciju viznog režima.

Zaključeno je da će se sljedeći sastanak CTF-a održati sredinom maja/svibnja ove godine u Sarajevu.

Komesar Rehn čestitao premijeru Terziću

Reforma policije jedan od preduslova za početak pregovora sa Evropskom unijom

Komesar Evropske unije za proširenje Olli Rehn je, 22. februara/veljače 2005. godine, poslao pismo premijeru Terziću u kojem mu je čestitao na daljem procesu reforme i nesumnjivom napretku ka uspostavi još tješnjeg odnosa sa Evropskom unijom. Pismo je, također, poslano premijeru Republike Srpske Peri Bukejloviću i premijeru Federacije Bosne i Hercegovine Ahmetu Hadžipašiću.

Komesar Rehn je u svom pismu naglasio da Bosni i Hercegovini predstoji još izazova od kojih je jedan i reforma policije. Studija izvodljivosti Evropske komisije zahtijeva "strukturalnu reformu policije u svrhu racionalizacije policijskih snaga". Ovo je, također, važno i zbog toga što građani Bosne i Hercegovine zaslužuju funkcionalnu i djelotvornu policiju. Kako bi se ovaj uslov ispunio, neophodno je sve zakonske i budžetske nadležnosti prenijeti na državni nivo i provesti u svim područjima djelovanja kako bi se uspostavila tehnički efikasna policija.

Komesar Rehn je naglasio da ne smije biti političkog uplitanja u rad policije.

Rehn je, također, istakao da su zaključci Komisije za reformu policije dobra osnova za dalje razgovore. On je ohrabrio bh. političare da iskoriste pogodan trenutak za dalje pomake i da se dogovore o iznalaženju rješenja koje će služiti građanima ove zemlje i omogućiti da Evropska unija ima efikasnog partnera u polju provođenja zakona u Bosni i Hercegovini.

U kontekstu Studije izvodljivosti, komesar Rehn je rekao da je značajan napredak u ispunjenju uslova iz Studije preduslov za davanje preporuke o započinjanju pregovora za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Rehn je izrazio nadu da će biti u poziciji da takvu preporuku dâ u proljeće ali da to isključivo zavisi od Bosne i Hercegovine i sposobnosti njenih vlasti da ispuni date uslove.

Regionalne perspektive

Program "Susjedstvo"

Programi "Susjedstvo" su međugrađani i međudržavni programi saradnje u kojima sudjeluju države članice Evropske unije i njihove susjedne države. Ovi programi imaju za cilj da pomognu javnim administracijama država da zajedno rade kako bi unaprijedili ekonomske i socijalne uvjete određenih regija, i utvrdili zajedničke izazove i mogućnosti razvoja.

Međugrađani programi su fokusirani na lokalni nivo, te pomažu stanovništvu da utvrdi koja su to pitanja od zajedničkog interesa. Međudržavni programi pokrivaju mnogo veća geografska područja (poput regija koje okružuju Baltičko more) i više se koncentriraju na strategijska pitanja, poput transporta i zaštite okoline.

Naime, po prvi put je postalo moguće da se u potpunosti integrišu kandidiranje, odabir i provođenje procedura programa saradnje vlada država Unije i njenih susjeda. I pored toga što ugovarači ostaju 'zasebni', sa jednim ugovorom za zemlje EU i jednim za susjedne zemlje, programi "Susjedstvo" nude jednakе mogućnosti, za sve partnera, u uspostavi uspješne saradnje na graničnom području Unije i njenih susjeda. Ciljevi i opseg svakog programa su zajednički utvrđeni od strane država učesnica.

Uskoro novi Euro info korespondentni centar

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini pokrenula je osnivanje novog Euro info korespondentnog centra (Euro Information Correspondence Centre - EICC) u Sarajevu. Projekat će trajati 18 mjeseci uz mogućnost nastavka rada centra i u budućnosti.

Krajnji rok za podnošenje prijedloga projekta je 29. mart/ožujak 2005. godine. Nakon što se obavi procjena prijedloga, najbolji prijedlog primit će podršku u vrijednosti do 200.000 eura za zakupninu prostora, nabavku opreme i angažovanje kadrova.

Prioriteti programa "Susjedstvo" trebaju biti saglasni sa jednim od četiri cilja postavljena u dokumentu "Šira evropska komunikacija" ("Wider Europe Communication") iz 2003. godine, a koji su:

- promoviranje održivog ekonomskog i socijalnog razvoja u graničnim regijama,
- zajednička saradnja kako bi se utvrdili zajednički izazovi u područjima poput zaštite okoline, javnog zdravlja i prevencije, te borbe protiv organizovanog kriminala,
- obezbjeđivanje sigurnosti granica,
- promoviranje lokalnih aktivnosti poput akcija "ljudi - ljudima".

Program "Susjedstvo" nastavak je programa INTERREG, čiji fokus je, također, bio usmjeren na regionalne, međugrađane intervencije. Postoje 24 komponente programa "Susjedstvo", a BiH može pronaći svoje mjesto u dvije:

- 1) CADSES (međudržavna) - koji također uključuje Albaniju, Bišu Jugoslovensku Republiku Makedoniju, Hrvatsku, Srbiju i Crnu Goru
- 2) Italija/Balkan (međugrađana) - koja također uključuje Albaniju, Hrvatsku, Srbiju i Crnu Goru

Ukupan iznos ove dvije komponente je 3.6 miliona eura i on će biti podjeljen između država učesnica.

Nedavno je u Poljskoj održan Međunarodni seminar o programima "Susjedstvo" na kojem su komesar Danuta Hübner i visoki zvaničnici razmijenili stavove o međugrađanoj saradnji sa 250 učesnika uključujući i predstavnika Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine.

Prvi poziv za podnošenje prijedloga za projekat "Susjedstvo" iniciran je 17. decembra/prosinca 2004. godine programom za Sloveniju, Mađarsku i Hrvatsku. Početkom 2005. godine, Evropska komisija planira da održi seriju seminara u zemljama Zapadnog Balkana kako bi predstavila programe i osigurala mogućnosti "umrežavanja" potencijalnih partnera na budućim projektima.

EICC će distribuirati sve važne informacije o politikama, aktivnostima i programima Evropske unije. Centar će pružati i savjete bh. preduzećima u vezi sa njihovim međunarodnim poslovnim strategijama i pozicioniraju na tržištu Evropske unije.

EICC će, također, pružati savjete malim i srednjim preduzećima Evropske unije, koja žele proširiti svoje poslovanje na bh. tržište, te organizovati obuku i druge događaje poput konferencija i seminara kako bi se osiguralo optimalno korištenje ponuđenih informacija.